

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

**ФАКУЛЬТЕТ № 2
(ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПРАВА ТА
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ)**

**КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОМЕДИЧНА ПІДГОТОВКА

Галузь знань 26 Цивільна безпека
Спеціальність 262 Правоохоронна діяльність
Освітній рівень: перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність
Шифр за ОПП: ОК 16

Мова навчання: українська

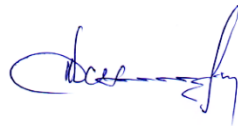
Кривий Ріг 2024 рік

Розробник:

КРИНИЧНА Анна, викладачка кафедри
державно-правових дисциплін та безпеки
життєдіяльності

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та безпеки життєдіяльності факультету №2 ДонДУВС
Протокол № 1 від 05.09.2024 р.

Завідувач кафедри

Руслан МИХАЙЛОВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Правоохоронна діяльність
«05» вересня 2024 р.

Гарант ОПП

Тимур ЛОСКУТОВ

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	2-й	2-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	3/90	3/ 90
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	10	4
Семінарські:	-	4
Практичні:	30 годин	4 години
Самостійна робота:		
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	4 : 1	10 : 1

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування та розвиток у здобувачів та здобувачок вищої освіти, що навчаються за освітніми програмами бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» компетентностей в домедичній допомозі, набуття теоретичних знань і практичних навичок необхідних для ефективного надання домедичної допомоги особам, що її потребують, за відсутності осіб, що мають медичну освіту.

Завдання: формування умінь та навичок здобувачів/здобувачок освіти необхідних для оцінки стану постраждалого, забезпечення повного та своєчасного проведення базових реанімаційних заходів, надання домедичної

допомоги при масивній кровотечі, використовуючи підручні засоби, надання допомоги на догоспітальному етапі при різних видах ушкоджень, невідкладних станах та нещасних випадках до прибуття бригади екстреної медичної допомоги, організації та проведення транспортної іммобілізації та евакуації потерпілих із місця події.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є вихідною. Компетентності сформовані під час її вивчення в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких навчальних дисциплін, як: «Тактична підготовка».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результати навчання дисципліни	Програмні результати навчання
	РН 19
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	+
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	+
Здатність приймати обґрунтовані рішення	+
Здатність працювати в команді	+
Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності	+
Здатність визначати алгоритм дій у різних типових та екстремальних ситуаціях професійної діяльності	+
Надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу	+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінар.	практич	лаборат	індивід	сам. роб		лекції	семінар.	практич	лаборат	індивід	сам. роб
Модуль 1														
Змістовний модуль 1: ОСНОВИ ПІДТРИМКИ ЖИТТЯ (БАЗОВА ДОПОМОГА)														
Тема 1. Нормативно-правова база надання домедичної допомоги в Україні.	9	2		2			5	6	2					4
Тема 2. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини.	11	2		4			5	8		2				6
Тема 3. Організація надання домедичної допомоги на місці події	11	2		4			5	8		2				6
Тема 4. Надання домедичної допомоги при пораненнях та кровотечі	9			4			5	12	2		2			8
Тема 5. Надання домедичної допомоги при травмах	7			2			5	10			2			8
Тема 6. Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації	7			2			5	8						8
Тема 7. Надання допомоги в разі ушкодження екзогенними чинниками навколишнього середовища	7			2			5	10						10
Тема 8. Гострі отруєння	9			4			5	8						8
Тема 9. Домедична допомога в разі невідкладних медичних станів різних соматичних захворювань.	9	2		2			5	10						10
Тема 10. Поняття про медицину катастроф	11	2		4			5	10						10

та високо небезпечні надзвичайні ситуації.													
Усього годин	90	10		30		50	90	4	4	4			78

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Основи підтримки життя (базова допомога)

Тема 1. Нормативно-правова база надання домедичної допомоги в Україні. Поняття про першу допомогу та її обсяги. Нормативно - правова база існування системи надання ЕМД в Україні. Структура і принципи існування системи надання ЕМД в розвинутих країнах світу, роль домедичної допомоги. Відповідальність за ненадання невідкладної (домедичної та медичної) допомоги. Протоколи надання домедичної допомоги та їх відмінності.

Тема 2. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини. Анатомія та фізіологія організму людини. Системи організму людини, та їх функції. Значення знань з основ анатомічної будови тіла та систем організму людини для надання домедичної допомоги. Невідкладні стани, які загрожують життю людини. Патофізіологія. Метаболізм та його порушення Основні поняття у фармакології. Фальсифікований лікарський засіб. Лікарські форми. Способи введення ліків в організм хворого. Зберігання лікарських засобів. Табельні засоби надання першої медичної допомоги. Аптечка індивідуальна.

Тема 3. Організація надання домедичної допомоги на місці події. Правила поведінки на місці події під час надання долікарської допомоги. Правила власної безпеки на місці події. Первинний огляд хворого/постраждалого. Командна взаємодія при наданні домедичної допомоги. Правила комунікації з службами порятунку. Вплив надання домедичної допомоги залежить від місця події. Сучасні вимоги до проведення екстреної евакуації постраждалого. Транспортування постраждалих: умови, правила та підготовка. Особливості надання домедичної допомоги постраждлим із психогенними реакціями. Надання психологічної підтримки постраждлим. Визначення можливих загроз на місці події.

Тема 4. Надання домедичної допомоги при пораненнях та кровотечі. Рани, класифікація, ознаки, ускладнення. Ознаки запалення ран. Визначення, класифікація та характеристика кровотеч. Особливості первинних та вторинних кровотеч. Способи та технічне виконання тимчасової тупинки зовнішніх кровотеч. Алгоритм зупинки масивної зовнішньої кровотечі. Алгоритм надання домедичної допомоги при підозрі на внутрішню кровотечу. Дотримання правил власної безпеки під час зупинки масивної зовнішньої кровотечі. Поняття про десмургію. Характеристика сучасних перев'язувальних матеріалів.

Види пов'язок. Основні правила накладання пов'язок. Правила асептики та антисептики в польових умовах, використання штатних та підручних засобів. Накладання пов'язок на різні ділянки тіла.

Тема 5. Надання домедичної допомоги при травмах. Поняття травм. Види травм. Збиття. Вивих, пошкодження суглоба. Види ушкоджень кісток. Види переломів, їх ознаки та класифікація. Домедична допомога у разі переломів різної локації. Черепно-мозкова травма. Ушкодження ший. Травми хребта. Імобілізація хребта. Надання домедичної допомоги при проникаючих травмах грудної клітки. Оклюзійні пов'язки. Ознаки травми живота. Відкриті травми черевної порожнини. Надання допомоги при евентерації внутрішніх органів. Травми м'яких тканин. Травматична ампутація кінцівок. Травматичний шок. Домедична допомога в разі травматичного шоку. Загальні принципи імобілізації.

Тема 6. Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації. Термінальні стани. Поняття про клінічну та біологічну смерть. Ознаки клінічної смерті. Причини зупинки серця. Ознаки біологічної смерті. Методи оцінки ознак життя у постраждалих з раптовою зупинкою кровообігу. Основні причини виникнення дихальних розладів. Ознаки обструкції дихальних шляхів. Алгоритм проведення де обструкції дихальних шляхів. Метод Геймліха. Правила СЛР. Техніка проведення непрямого масажу серця. Здійснення штучної вентиляції легень. Особливості СЛР дитини. Штучна вентиляція легень дитини. Непрямий масаж серця дитини. Компресія грудної клітки. Методика проведення СЛР з використанням дефібрилятора (АЗД). Відновлення прохідності дихальних шляхів. Оцінка наявності дихання. Проведення зовнішнього масажу серця. Проведення штучного дихання « з рота в рот»

Тема 7. Надання допомоги в разі ушкодження екзогенними чинниками навколишнього середовища. Шляхи надходження отрути в організм. Неспецифічні симптоми інтоксикації. Умови, що сприяють виникненню отруєнь. Механізм впливу на тіло людини крайніх температур. Надання домедичної допомоги в разі опіків, відморожень, загального перегрівання, та замерзання. Електротравми. Надання домедичної допомоги в разі ураження електричним струмом. Надання домедичної допомоги в разі ураження блискавкою. Утоплення. Надання домедичної допомоги в разі утоплення. Особливості проведення СЛР у випадку утоплення.

Тема 8. Гострі отруєння. Класифікація отрут та отруєнь. Стадії і фази гострого отруєння. Симптоми гострого отруєння. Токсикогенний шок. Алгоритм надання домедичної допомоги у разі отруєння невідомою речовиною. Домедична допомога в разі отруєння сильнодіючими речовинами. Домедична допомога в разі отруєння продуктами рослинного й тваринного походження.

Тема 9. Домедична допомога в разі невідкладних медичних станів різних соматичних захворювань. Невідкладні стани у разі гострих захворювань органів серцево-судинної та дихальної систем та домедична допомога у разі їх виникнення. Стенокардія. Інфаркт міокарда, гостра серцево-судинна недостатність, аритмії, гіпертонічний криз. Інсульт. Гострі дихальні розлади. Бронхіальна астма. Алгоритми надання домедичної допомоги в разі судомних нападів (епілепсії), коматозних станах цукрового діабету. Поняття «Гострий живіт». Клінічні прояви алергії, анафілактичного шоку. Ендокринні розлади. Психічні стани та порушена поведінка.

Тема 10. Поняття про медицину катастроф та високо небезпечні надзвичайні ситуації. Поняття про медицину катастроф та високо небезпечні надзвичайні ситуації. Поняття про інфекційні захворювання та джерела інфекцій. Механізми передачі інфекції. Епідемічний осередок. Епідемія, пандемія. Карантинні заходи. Роль правоохоронних органів у проведенні цих заходів. Особливо небезпечні інфекції. Особливості надання домедичної допомоги у випадку високо небезпечних надзвичайних ситуаціях. Сортування постраждалих

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Поточне оцінювання знань Здобувачів на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 5-бальною системою, де 5 балів відповідає оцінці «відмінно», 4 бали відповідає оцінці «добре», 3 бали відповідає оцінці «задовільно», 0 балів відповідає оцінці «незадовільно».

5.2. Підсумкове/семестрове оцінювання знань Здобувачів за результатами вивчення освітніх компонент на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 100-бальною уніфікованою системою, яка поширюється на всі навчальні дисципліни незалежно від обсягу та тривалості викладання. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу наведений в таблиці (див. Таблицю 1).

Таблиця 1. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу.

Заочна форма
Аудиторна робота – 20 балів
Самостійна робота – 40 балів
Залік/екзамен – 40 балів
Усього за навчальну дисципліну – 100 балів

5.3. Для заочної форми навчання поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях) визначається за такою формулою:

$$= \text{AP} \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$= \text{AP} \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для заочної форми навчання складає 4, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($20/5=4$).

Розподіл 40 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

5.4. Підсумковий контроль – залік складається Здобувачами в обов'язковому порядку.

– 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

– 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

– 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

– 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Розрахунок балів за самостійну роботу

На самостійну роботу виносяться:

- складання комплексу вправ для розвитку фізичних якостей – 20;

- тестові завдання – 20.

	Складання комплексу вправ для розвитку фізичних якостей	Тестові завдання
	4*5=20 балів	20*1=20 бали
ВСЬОГО	40 балів	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
82-89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
75-81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.
67-74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків.
60-66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
35-59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Студенту/студентці надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Студент/студентка повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля).

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

БАЗОВІ

1. Наказ МОЗ України від 09.03.2022 р. № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».
2. Закон України від 05.07.2012 р. № 5081-VI «Про екстрену медичну допомогу».
3. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – Київ. – 2016 – 400 с.

4. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги». – Донецьк: Ландон-XXI, 2014. – 320 с.
5. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. – Київ. Юстон. – 2016. – 212 с.
6. Єфременкова Л. Н. Домедична допомога : навчально-методичний посібник / укладач Л. Н. Єфременкова. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 36 с.
7. Домедична допомога на місці події : практичний посібник / П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін. ; за заг. ред. д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 224 с.
8. Домедична підготовка : підручник / [А. В. Самодін, О. В. Чуприна, Т. П. Жилін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Стеблюка ; [фотохудож. Д. І. Терешкевич ; худож.-іл. О. Т. Жилін]. – Харків : Право, 2020. – 344 с
9. Медичний та біологічний захист за умов надзвичайних ситуацій: навчальний посібник. Близнюк М.Д., Волянський П.Б., Гафарова М.Т., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Іскра Н.І., Крилюк В.О., Кузьмін В.Ю., Матяш В.І., Сацик С.П., Терент'єва А.В. – К.: ІДУЦЗ, 2016.– 359 с.
10. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : Навчальний посібник (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. – Київ : ІДУЦЗ, 2018. – 216 с.
11. Медицина надзвичайних ситуацій. Підручник / Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянський – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 208 с.
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1115 «Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу».

ДОПОМІЖНІ

Наказ МОЗ України від 02.03.2009 р. № 132 «Про організацію навчання окремих категорій немедичних працівників навичкам надання першої невідкладної медичної допомоги».

Наказ МОЗ України від 29.03.2017 р. № 346 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти»
https://zakononline.com.ua/documents/show/62653_687716

Міністерство охорони здоров'я України. (2023). Перша домедична допомога.
<https://moz.gov.ua/>. Дата звернення: 16 травня 2024
<https://dsns.gov.ua/abetka-bezpeki/diyi-naseleण्या-v-umovax-nadzvicainix-situacii-vojenного-xarakteru>

<https://www.tdmu.edu.ua/stc/>

<https://sprotyvg7.com.ua/lesson/zagalni-principi-domedichnoi-dopomogi-v-umovax-bojovix-dij>

Tactical Combat Casualty Care in Special Operations: Butler F.K., Hagmann J. and Butler G.E. Протокол з тактичної медицини, адаптований для умов бойових дій.

<https://tccc.org.ua/>

<https://aemc.org.ua/info/article/168/>

<https://ictm.org.ua/algorytm-march-v-konczepczyi-tccc/>